

Lausunto lomituspalvelulakiin

Vuosilomat tulee taata laadukkaina kaikille päätoimisille lomaoikeutetuille henkilökohtaisena ja subjektiivisena oikeutena. Yrittäjät tekevät yhdessä töitä ja kaikki eivät halua pitää kaikkia lomiam yhtäaikaan.

Hallintomallissa järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyy maakunnan harteille. Tulevaisuudessa on 18 maakuntaa jotka kukin järjestävät lomituspalvelut itsenäisesti. Rahoituksen esitetään muuttuvan yleiskatteelliseksi. Kuitenkin riskinä on, että yleiskatteellisena lomitusta ei voida järjestää laadukkaasti ja tasapuolisesti. Maakunta ei itse pysty määräämään maksullisille palveluille hintaa tai nostaa niitä. Rahoitus tulee olla korvamerkitty yrittäjämäärän mukaan, jolloin se kohdistuisi oikeudenmukaisesti lomaoikeutetuille.

Mela on tähän saakka hallinnoinut sekä ohjeistanut lomituspalveluita. Kunnilla on ollut järjestämisvastuu, ongelmien ilmentyessä mela on toiminut ratkaisijana. Tulevaisuudessa ongelmat ja niiden ratkaisut siirtyvät ohjaus- ja valvontavirastolle. Nykytiedon valossa heillä ei ole ammattitaitoa tilakohtaisten ja yksittäistapauskohtaisten ongelmien ratkaisijana. Melan rooli tulee säilyttää nykyisellään lomituksen hallinnoijana sekä ohjeistajana. Melalla on hoidossa myös lomitusetin ylläpito ja kehittäminen.

Lomituspalveluiden jatkumisen kannalta on erittäin tärkeä säilyttää se sosiaaliturvana. Jos Myel-sidonnaisuus poistuu, riskinä on, että perusteet sosiaaliturvaan vähenevät. Riskinä nähdään myös, että etuus jatkossa rinnastettaisiin yritystukeen. Toisaalta tunnustetaan myös se, että yhtiömuotoisten OY mautilojen tulisi päästä lomitusoikeuden piiriin.

Kotieläin yksikkö määrän laskentaa on tiukennettu tämänhetkisestä yksikkö laskennasta työryhmän esityksessä. Nykyinen työajan laskenta perustuu työajan mitoittamiseen TNS-managerin avulla, tässä työtehtävä kerrotaan eläinmäärällä eli nykyisinkin eläinmäärä ja laji vaikuttavat lomittajan työajan pituuteen. Byrokratian purkamisen kannalta on järkevää käyttää kaikessa kotieläinlaskennassa samaa perustetta mitä käytetään tukipuolella.

Lomahallinnon eläinyksiköiden laskentatapa tulee yhdenmukaistaa kansallisten kotieläintukien eläinyksiköiden mukaisiksi. Tämä omalta osaltaan mahdollistaa hallinnon yhteisten tietojärjestelmien käytön, jolloin ne ovat sellaisenaan kaikkien viranomaisten käytettävissä. Esim. Mavilla hiehot 6-24 kk on 0,6 eläinyksikköä, Melalla vain 0,25 ey. Mavilla hiehot yli 24 kk on 1 eläinyksikkö, Melalla vain 0,25 ey. Lehmät on molemmilla Mavilla ja Melalla 1 yksikkö.

Ainoastaan eläinyksiköitä laskemalla on mahdotonta määrittää työaika. Työaika mitoittamassa tulee huomioida eläinten sairastumiset, poikimiset porsimiset, valvonta yms. karjanhoitoon liittyvät tehtävät. Lomittajan työajan liian tiukka mitoitus vaikuttaa omalta osalta lomittajien työssä jaksamiseen ja työturvallisuuteen sekä työnlaatuun.

Tässä on kaksi esimerkkiä työajan laskemista verrattuna nykyiseen käytäntöön
1 esim; Automaatiilypsytila 80 lypsylehmää+ 85 erikäistä hiehoa

nykyisin 105 ey esitys 97 ey.

nykyinen työaika 8.15 tuntia jossa otetaan huomioon vakituisen työntekijän työaika navetalla, eli yhteensä 16h 30 min.

Uuden esityksen mukaan uusi työaika olisi 14h 35min, tässähän ei huomioitaisi vierasta työvoimaa!!!! Mahdotonta suoriutua tuossa työajassa, koska nytkään ei aina työaika riitä.

2 esim; Parsinavetta 55 lypsylehmää+55 erikäistä nuorta karjaa

esityksen mukaan 66 eläinyksikköä.

Nykyinen työaika 8h/ yrittäjä yhteensä 16h/ päivä,

esityksen mukaan tällä tilalla työaika lyhenisi (- 2h 35min nykyisestä) 13h 15min.

Itsejärjestetty lomitus antaa helpotusta lomitusjärjestelmään niin lomatoimen kuin yrittäjienkin kannalta sekä helpottaa sijaisapujen järjestämistä. Yrittäjien itsensä esittämien tuntilomittajien tulee jatkossakin voida tehdä maatalouslomituksia ilman että he ovat yrittäjälomittajia. Yrittäjien itsensä esittämät tuntilomittajan tulee voida tehdä tulevaisuudessa myös maksullisia lomituksia, tällä hetkellä näin ei ole.

Pekka Häkkinen
MTK- Mikkeli
puheenjohtaja